

အမျိုးသားလုံခြုံရေးနှင့် ထောက်လှမ်းရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားနှင့် အမျိုးသားလုံခြုံရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရာတွင် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ လွန်စွာအရေးကြီးပါသည်။ နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများ ပြည်တွင်းသို့ စိမ့်ဝင်စီးဆင်းမှု၊ ပြည်ပနိုင်ငံများ၏ ကြားဝင်နှောင့်ယှက်မှုနှင့် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတို့ကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်နိုင်ရန်မှာ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ယင်းလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို အပြန်အလှန်ထိန်းကျောင်းစောင့်ကြည့် တည့်မတ်မည့်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ ခိုင်မာအားကောင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယနေ့ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံ၏လုံခြုံရေးပြဿနာများမှာ ထောက်လှမ်းရေးယန္တရားအားနည်းမှုနှင့်ထောက်လှမ်းရေးစက်ဝန်း (Intelligence Cycle) ၏ အဆင့်ဆင့်တွင် မှားယွင်းတိမ်းချော်မှုများ ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ထောက်လှမ်းရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ခေတ်သစ်ထောက်လှမ်းရေးသမိုင်းတွင်
ထောက်လှမ်းရေးယန္တရားကြီးတစ်ခုလုံး ဖြုတ်ထုတ်ပစ်ပယ်ခံရခြင်းမျိုး ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင်
တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၈၄ တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၀၄ တွင် တစ်ကြိမ် ကြုံခဲ့ရပါသည်။

၁၉၆၄ အပြောင်းအလဲ

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိ ဗိုလ်ကြီး ကျော်စွာမြင့်၏
ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအားလုပ်ကြံရန်အကြံအစည်ကို တပ်မတော်ကသိရှိပြီး
ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းကို အကြီးစားပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ခဲ့သည်။
ဗိုလ်ကြီးကျော်စွာမြင့်မှာ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းတွင် Johnny Lears အမည်ကို သုံးသည်။
ဖခင်မှာ ဥရောပနိုင်ငံသားတစ်ဦးဖြစ်ပြီး မိခင်မှာ ကရင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။
ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုးကွယ်သူဖြစ်ပြီး ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။
စာရေးသူမြင်ဖူးသော ပုံအရဆိုလျှင် အရပ်အမောင်းကောင်းကောင်း၊ အသားဖြူဖြူနှင့်
သန့်ပြန့်ရည်မွန်သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းကတော် ဒေါ်ခင်မေသန်း၏
သဘောကျခြင်းကိုခံရကြောင်းနှင့် ဒေါ်ခင်မေသန်းဘယ်သွားသွား
ဗိုလ်ကြီးကျော်စွာမြင့်ကို ခေါ်သွားလေ့ရှိကြောင်း ထိုစဉ်က တပ်မတော်အသိုင်းအဝိုင်းမှ
လူပုဂ္ဂိုလ်များက အမြဲပြောလေ့ရှိသည်။

၎င်းမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးလွင် (နှုတ်ခမ်းမွေးလွင်) ထောက်ခံချက်ဖြင့်
ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းနားရောက်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း
နိုင်ငံခြားခရီးစဉ်တော်တော်များများတွင်လည်း လိုက်ပါဖူးသူဖြစ်သည်။
ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအပေါ် မုန်းတီးမှုမှာ ၎င်း၏ဆွေမျိုးများပိုင်ဆိုင်သော မန္တလေးမှ
လုပ်ငန်းအချို့မှာ ပြည်သူပိုင်သိမ်းခံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။
၎င်းတက်ခဲ့သော မန္တလေးမှ စိန့်ပီတာကျောင်းမှာလည်း
ပြည်သူပိုင်သိမ်းခံရခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ (အချို့ကလည်း ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏
ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များနှင့် Church ကျောင်းများကို
ဖိနှိပ်သည်ဟုခံစားရသောကြောင့်ဟု ဆိုပါသည်။ ၎င်း၏ သမိုင်းအသေးစိတ်ကို

သိလို့သိငြား ဗိုလ်ကြီးကျော်စွာမြင့်၏သားနှင့်ဆက်သွယ်ရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း
ယခုဆောင်းပါးရေးချိန်အထိအဆက်အသွယ် (ပြန်စာ) မရရှိခဲ့ပါ။)

ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအားလုပ်ကြံရန် အကြံအစည် အကောင်အထည်မဖော်ရသေးခင်
နိုင်ငံတော်က အချိန်မီသိရှိသွားချိန်တွင် ဗိုလ်ကြီးကျော်စွာမြင့်လည်း
တောခိုသွားခဲ့ပါသည်။ နောက်ပိုင်း မြန်မာထိုင်းနယ်စပ်မှတစ်ဆင့် သြစတြေးလျနိုင်ငံသို့
ဆက်လက်ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ပြီး ထိုနိုင်ငံ၌ပင် ဆုံးပါးသွားခဲ့ပါသည်။
(အချို့သောလေ့လာသူများက ဗိုလ်ကြီးကျော်စွာမြင့်မှာ ပြည်ပနိုင်ငံတစ်ခုအား
နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်များ ရောင်းစားခဲ့ပြီး
ထောက်လှမ်းရေးအချင်းချင်းတိုင်ကြားမှုကြောင့် နောက်ဆုံး
တပ်ပြေးဘဝရောက်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုကြသူများလည်းရှိသည်။)
ထောက်လှမ်းရေးအကြီးအကဲတစ်ဦး တောခိုသွားခြင်းမှာ
ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွက်
များစွာရုပ်ဆိုးအကျဉ်းတန်သောကိစ္စဖြစ်ရာ ထိုစဉ် ထောက်လှမ်းရေးညွှန်မှူး
ဗိုလ်မှူးကြီးလွင်ကို ဂျာမဏီနိုင်ငံသို့ သံအမတ်ကြီးအဖြစ်
ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်စေခဲ့ပြီး ဗိုလ်မှူး ချာလီသိန်းဆွေ၊
ဗိုလ်ကြီးတိုက်သိမ်းမောင်နှင့် ဗိုလ်မှူးမြသွင်တို့ကို အရပ်ဘက်
ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်စေခဲ့ပါသည်။ ဗိုလ်ကြီး
ကျော်စွာမြင့်မိသားစုဝင်များကိုလည်း အရေးယူခဲ့ပြီး ၎င်းကို
လက်ရှိရာထူးထိရောက်လာအောင်လုပ်ရာတွင် လုံခြုံရေးစစ်ဆေးမှုအဆင့်ဆင့် Vetting
လုပ်သူများကိုပါ ခေါ်ယူစစ်ဆေးခဲ့သည်ဟုလည်း ပြောကြပါ သည်။ သို့သော် ၁၉၆၄
ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ အရေးယူမှုတွင် ဖမ်းဆီးခံရသူ လူဦးရေမှာ ၁၉၈၄ နှင့်
၂၀၀၄ ခုနှစ် အရေးယူမှုတို့လောက် မများပေ။

၁၉၈၄ အပြောင်းအလဲ

နောင်အနှစ် နှစ်ဆယ်အကြာ ၁၉၈၄ ခုနှစ် လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်
ထောက်လှမ်းရေးအပြောင်းအလဲမှာ ထိုစဉ်က ထောက်လှမ်းရေးညွှန်ကြားရေးမှူး

ဗိုလ်မှူးကြီးတင်ဦး (မျက်မှန်တင်ဦး) အား အရေးယူခြင်းမှစသည်။ မျက်မှန်တင်ဦးမှာ မွန်တိုင်းရင်းသား၊ မုဒုံသားဖြစ်သည်။ အရပ်ရှည်သောကြောင့်လည်း သူ့ကို လောရှည်ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်တွက် အသက် ၁၈ နှစ်ဟူညာကာ တပ်မတော်ထဲသို့ ဝင်လာခဲ့ပြီး ရှည်လျားသောအရပ်ကြောင့် ၁၈ နှစ်ဆိုသည်ကို သံသယမရှိခဲ့ကြပေ။ ဗိုလ်နေဝင်းနှင့် ဂျပန်တပ်များနှင့် ပြန်အလာ မုဒုံတွင် ဆုံတွေ့ခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ လုံခြုံရေးသတိကြီးသော ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက ၁၉၅၈ အိမ်စောင့်အစိုးရတက်လာချိန်တွင် အဓိကလုပ်ဆောင်ခဲ့သောအရာမှာ တပ်မတော်ထောက်လှမ်းရေးစနစ်ကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လန်ဒန်ရဲတပ်ဖွဲ့၏ CID ဌာန၊ MI6 နှင့် ပို၍လျှို့ဝှက်သော Shetmead ထောက်လှမ်းရေးကျောင်းတို့ထိ ထောက်လှမ်းရေးအရာရှိများ စေလွှတ်သင်တန်းတက်စေခဲ့ သည်။ မျက်မှန်တင်ဦးအား CID နှင့် အင်္ဂလန်တို့တွင် ထောက်လှမ်းရေးနှင့် ရဲလုပ်ငန်းပညာများ လေ့လာရန်လည်း စေလွှတ်ခဲ့သည်။ တခြားတစ်ဖက်တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်မောင်မောင်ကလည်း CID ထောက်လှမ်းရေးသင်တန်းများ တက်ရောက်ခြင်း၊ ပြည်တွင်း၌ CID အရာရှိများခေါ်ယူကာ ထောက်လှမ်းရေးသင်တန်းများစီစဉ်ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအသုတ်သင်တန်းစီစဉ်ချိန်တွင် သီးခြားထောက်လှမ်းရေးဌာနတစ်ခု စင်ပြိုင်ထောင်လာသည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းကယူဆကာ ဗိုလ်မှူးချုပ်မောင်မောင်အား တာဝန်မှ အနားပေးခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးချုပ်မောင်မောင် ရာထူးမှ ဖယ်ရှားခံရချိန်တွင် မျက်မှန်တင်ဦး ပို၍နေရာရလာခဲ့သည်။ နောင်ပိုင်းတွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်ရာထူးအဖြစ် တိုးမြှင့်ပေးခြင်းခံရသလို လမ်းစဉ်ပါတီတွင်လည်း တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးဖြစ်လာသည်။ ရတနာနတ်မယ်နှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏နာမည် များစွာထိခိုက်ခဲ့ရာ ၎င်းနေရာကိုဆက်ခံရန် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းကိုယ်တိုင်က ရွေးထားခဲ့သူဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တပ်မတော်၏အရေးပါသောရာထူးနေရာများတွင်း မျက်မှန်တင်ဦးက ၎င်းစိတ်ကြိုက်လူများကို ရွေးချယ်နေရာပေးခဲ့သည်။ ဒါကိုပဲ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက အလိုမကျဖြစ်၍လားမသိ မျက်မှန်တင်ဦးအား တပ်မတော်ဘတ်ဂျက်အလွဲသုံးစားလုပ်မှုဖြင့် အရေးယူရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

မျက်မှန်တင်ဦးခန့်အပ်ခဲ့သော အကြီးတန်းအရာရှိများအားလုံးကိုလည်း တာဝန်မှ အနားပေးခဲ့သည်။

ထိုကာလတွင် Intelligence Failure ဟုသတ်မှတ်သော လုံခြုံရေးစည်းပေါက်မှုကိစ္စကြီးတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းမှာ တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ ချန်ထူးဟွမ်အား မြောက်ကိုရီးယားအေးဂျင့်သုံးဦးက အာဇာနည်ကုန်းတွင် ဗုံးဖောက်ခွဲလုပ်ကြံမှုဖြစ်သည်။

Rangoon Bombing

၁၉၈၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၉ ရက် နေ့လယ်တွင်ဖြစ်သည်။
တောင်ကိုရီးယားသမ္မတနှင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် လမ်းစဉ်ပါတီအစိုးရအဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံပြီး နှစ်နိုင်ငံကြား စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် အလည်အပတ်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က နိုင်ငံတော်ဧည့်သည်များလာလျှင် ရွှေတိဂုံဘုရားနှင့် အာဇာနည်ကုန်းကို လိုက်လံပို့ဆောင်ပြသလေ့ရှိသည်။
တောင်ကိုရီးယားခရီးစဉ်မတိုင်ခင်တွင်လည်း မြောက်ကိုရီးယားကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ရွှေတိဂုံဘုရား၊ အာဇာနည်ကုန်းနှင့် အမျိုးသားပြတိုက်တို့ကို လိုက်လံပို့ဆောင်ခဲ့ရာ တောင်ကိုရီးယားသမ္မတနှင့်အဖွဲ့လာလျှင်လည်း ယင်းအစီအစဉ်အတိုင်းလိုက်ပို့မည်ဟု အပိုင်တွက်ကာ အာဇာနည်ကုန်းတွင် ဖောက်ခွဲလုပ်ကြံရန် စီစဉ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
ကံကောင်းချင်သော တောင်ကိုရီးယားသမ္မတမှာ အာဇာနည်ကုန်းသို့မသွားခင် ဝင်ဒါမီယာရှိ သမ္မတကြီးဦးစန်းယုအိမ် ဝင်ရောက်နှုတ်ဆက်သည်။
သမ္မတကြီးအားနှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်အထွက်တွင် ခြံထဲရှိ နှင်းဆီပန်းများကို တောင်ကိုရီးယားသမ္မတကတော်ကမြင်ကာ သဘောကျကြောင်းပြောသဖြင့် သမ္မတကြီးဦးစန်းယုက တစ်ခါတည်းခူး၍ထည့်ပေးဖို့လုပ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကပ်ကြေးခပ်တုံးတုံးဖြင့် ပန်းများခူးနေရသည်ဟုဆိုသည်။ ထိုပန်းခူးနေချိန် အချိန်ငါးမိနစ်ခန့်လေးက သမ္မတကြီးနှင့် သမ္မတကတော်တို့၏အသက်ကို ကယ်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ တစ်ဖက်မှာလည်း ခရာမှုတ်စစ်သည်တစ်ဦးက အာဇာနည်ကုန်းမလာခင် အိမ်တွင်ကြိုတင်၍ ခရာစမ်းမှုတ်ကြည့်ရာ ခရာထဲတွင်

ပိုးကောင်တစ်ကောင်ဝင်နေသဖြင့် မှုတ်လို့မရ။ ထို့ကြောင့် မနက်ခင်း
အာဇာနည်ကုန်းရောက်ချိန်တွင် ခရာအားသန့်စင်ပြီး အထက်လူကြီးအားခွင့်တောင်းကာ
တောင်ကိုရိုးယားသမ္မတ မရောက်ရှိသေးသော်လည်း ခရာကို
စမ်းမှုတ်ကြည့်ချင်သည်ဟုခွင့်တောင်းပြီး ခရာမှုတ်လိုက်သည်။ တကယ်တော့
သမ္မတကြီးလာမှုတ်ရမည့်ခရာကို စမ်းသပ်မှုတ်ကြည့်ချိန်တွင်
တောင်ကိုရိုးယားသမ္မတအား လုပ်ကြံရန်ရောက်ရှိနေသော
မြောက်ကိုရိုးယားအေးဂျင့်များက သမ္မတကြီးရောက်ရှိပြီထင်ပြီး
ဖောက်ခွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နှင်းဆီပန်းလေးအချို့နှင့် ခရာထဲက ပိုးကောင်လေးက
တောင်ကိုရိုးယားသမ္မတအသက်ကို ကယ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။
(ဤအကြောင်းအသေးစိတ်ကို ဦးဝင်းထိန်ရေးသော 'ပိုးကောင်လေးတစ်ကောင်နှင့်
နှင်းဆီတစ်ပွင့်' ဆောင်းပါးတွင် လေ့လာနိုင်သည်)။

ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် နောင်အနှစ်သုံးဆယ်အကြာ အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘားမား
မြန်မာနိုင်ငံလာချိန်ထိ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ အိုဘားမား
မြန်မာနိုင်ငံလာချိန်တွင် ဖြစ်လာနိုင်ခြေရှိသော တိုက်ခိုက်မှုများကို သုံးသပ်ရာတွင် ၁၉၈၃
ခုနှစ် တောင်ကိုရိုးယားသမ္မတအားလုပ်ကြံရန် ကြိုးစားမှုမျိုးဖြစ်မလာရန်
လုံခြုံရေးအဖွဲ့အစည်းများက သတိထားထည့်သွင်းစဉ်းစားခဲ့ကြသည်ဟု
နီးစပ်သူမိတ်ဆွေအချို့က ပြန်ပြောပြဖူးသည်။ လုပ်ကြံမှုအပြီး ဆယ်ရက်အကြာတွင်
ယင်းလုပ်ကြံမှုအဖြစ်အပျက်ကို CID မှ အစီရင်ခံစာတစ်ခုနှင့် လျှို့ဝှက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။
ထိုအစီရင်ခံစာတွင် လုပ်ကြံသူများထံမှ ဖြောင့်ချက်မကြားရသေးသော်လည်း CID
အနေနှင့် ယင်းတိုက်ခိုက်မှုတွင် အသုံးပြုသွားသောလက်နက်များမှာ ယခင်က
မြောက်ကိုရိုးယားအေးဂျင့်များလုပ်ခဲ့ဖူးသော လုပ်ကြံမှုများတွင်အသုံးပြုခဲ့သည့်
လက်နက်များနှင့်တူသည်ဟု ယူဆရကြောင်း၊ ချွမ်ထူးဟွမ်မရောက်ခင်နှစ်လခန့်က
မြောက်ကိုရိုးယားကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့လာရောက်ပြီး အာဇာနည်ကုန်းသို့
လည်ပတ်သွားခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းတိုက်ခိုက်မှုမတိုင်ခင် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၂၃
ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြစ်တွင် မြောက်ကိုရိုးယားသင်္ဘောတစ်စင်း ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီး
မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အကူအညီပစ္စည်းများ ပေးသွားကြောင်း၊
ဖောက်ခွဲမှုဦးဆောင်မည့်သူများကို ထိုသင်္ဘောဖြင့်ခေါ်လာပြီး

ထားသွားခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ CID ၏လေ့လာချက်များအရ
မြောက်ကိုရီးယားအေးဂျင့်များလုပ်ခဲ့သော လုပ်ကြံမှုတိုင်းတွင် ယခုကဲ့သို့ပင်
သုံးယောက်တစ်ဖွဲ့ဖြင့် လာသည်ကများကြောင်း၊ ယခင်လုပ်ကြံမှုများတွင်လည်း
အဖမ်းခံရလျှင် ခုခံရန်ယူဆောင်လာသော လက်ပစ်ဗုံးများမိခဲ့ကြောင်း၊
မြန်မာအာဏာပိုင်များကလည်း မြောက်ကိုရီးယားလက်ချက်ဟု ယူဆနေကြကြောင်းနှင့်
၎င်းတို့ယူဆချက်မှန်သည်ဟု CID က ထင်မြင်ကြောင်း၊ ပြည်တွင်း
လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းအများအပေါ် သံသယရှိရန်မလိုကြောင်း၊ KNU
အနေနှင့်လည်း သူတို့လက်ချက်မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြောင်း အစီရင်ခံ
တင်ပြခဲ့သည်။

ယခုလုပ်ကြံမှုတွင် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အနေနှင့် တာဝန်ရှိသည်ဟု အကြီးအကဲများက
ယူဆကြသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာတွင် ထောက်လှမ်းရေးကျရုံးမှုများဖြစ်ပေါ်လျှင်
ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးကော်မတီဖွဲ့သကဲ့သို့
ကော်မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကော်မတီခေါင်းဆောင်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ကျော်ထင်ဖြစ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်အနေနှင့် ဦးမောင်မောင်နှင့် သူရဦးထွန်းတင်တို့
ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းကော်မတီအနေနှင့် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခု
လုံးသုံးသပ်ခြင်းအလုပ်ကိုမလုပ်ခဲ့ဘဲ ၎င်းတို့အမြင်အရ တာဝန်ရှိသူဟု
ယူဆရသူအားလုံးကို အပြစ်ပေးအရေးယူခြင်းများကိုသာ လုပ်ခဲ့ပါသည်။
ပြင်တွင်းတင်မက ပြင်ပတွင်တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများကအစ
ပါဝင်သည်ဟုဆိုသည်။ ဒုတိယအကြိမ်ထောက်လှမ်းရေးရုံခါသည့်
အဖြစ်အပျက်ဖြစ်သည်။ ဖောက်ခွဲမှုဖြစ်ချိန်တွင် DSA အပတ်စဉ်တစ်မှ
ဗိုလ်မှူးကြီးအောင်ကိုးမှာ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ညွှန်မှူးဖြစ်ပြီး
ယခုအဖြစ်အပျက်ကြောင့် လပိုင်းလောက်သာလုပ်ခဲ့ရပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံသို့
စစ်သံမှူးအနေနှင့်စေလွှတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ၎င်း၏နေရာတွင် အစားထိုးခံခဲ့ရသူကတော့
ဗိုလ်ချုပ်ခင်ညွန့်ဖြစ်သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် ထောက်လှမ်းရေးအပြောင်းအလဲအား အသေးစိတ်မရေးတော့ပါ။
အားလုံးသိထားကြသည့်အတိုင်း ထောက်လှမ်းရေးတန်ခိုးထွားလာခြင်းကြောင့်

တပ်မတော်ကိုယ်တိုင်ကပင် စိုးရိမ်လာရသည်အထိ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ကက (ကြည်း) ၏ တပ်ရင်းမှူး၊ ဗျူဟာမှူးတို့ကို ကက (လှမ်း) ၏ တပ်ကြပ်ကြီးလောက်အဆင့်က ဂရုမစိုက်၊ မောက်မာစွာဆက်ဆံကြပြီး ကက (ကြည်း) ထက်ပင် တန်ခိုးထွေးခဲ့ခြင်းနှင့် နိုင်ငံရေးတတ်ကြွလှုပ်ရှားသူများအပေါ်တွင်လည်း ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းကိုင်တွယ်ခဲ့ခြင်းများကြောင့် နာမည်ဆိုးဖြင့်ကြော်ကြားခဲ့ရာမှ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် လုံးဝဖျက်သိမ်းခံခဲ့ရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော ထောက်လှမ်းရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတိုင်းသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဆိုသည်ထက် မိမိတန်ခိုးအာဏာအား ခြေရာတိုင်းလာနိုင်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်ဆက်သည့် လူတိုင်းကို တာဝန်မှ အနားပေးခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ် အပြောင်းအလဲတွင်တော့ ထောက်လှမ်းရေး Institution ကြီးတစ်ခုလုံးအား ဖြိုချဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်များစွာ ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ မွမ်းမံအသက်သွင်းခဲ့သော National Intelligence Bureau ကိုလည်း ဖျက်သိမ်းခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၄ ထောက်လှမ်းရေးဖျက်သိမ်းမှုအပြီး ပြန်လည်အသက်သွင်းခဲ့သော 'စရဖ' မှာ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံနှင့် သက်တမ်းအားဖြင့် နုနယ်သေးသည်ဖြစ်ရာ အောက်ခြေလုပ်ငန်းဆောင်တာများတွင် ပို၍စီနီယာကျသော SB နှင့် စသုံးလုံးထံမှပင် ပြန်လည်သင်ယူနေသည့် အခြေအနေဖြစ်သည်။

ယခုလ ၁၅ရက်နေ့ကဖြစ်ခဲ့သော DSTA တိုက်ခိုက်မှု၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ရဲစခန်းများအား အာဆာအဖွဲ့မှ ရာနှင့်ချီသော လူထုကို စည်းရုံးတိုက်ခိုက်နိုင်မှုတို့မှာ ထောက်လှမ်းရေးစနစ်ယိုယွင်းကျရှုံးမှု (Intelligence Failure) ကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်ခန့်က ARSA တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာတော့မည်ကို နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းအချို့မှ ကြိုတင်သိရှိနေခဲ့သော်လည်း ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေနှင့် သိရှိခဲ့ပုံမရပေ။ ခက်ခဲသောသတင်းကောက်ယူမှုများကိုမဆိုနှင့် Open Source ဟုခေါ်သည့် လူတိုင်းလက်လှမ်းမီနိုင်သည့် သုတေသီများ၊ နိုင်ငံရေးသုံးသပ်သူ သတင်းစာဆရာများ အသင့်ရေးသားထားသော သတင်းများကိုပင် သုံးသပ်ရန်ပျက်ကွက် (Failure to

Assess) ခဲ့သည်များကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ဥပမာ - ရခိုင်ကိစ္စမဖြစ်ခင်တွင် ICG အစီရင်ခံစာမှ ထိုတိုက်ခိုက်မှုဖြစ်လာနိုင်ကြောင်းကို ကြိုတင်သတိပေးခဲ့ခြင်းကို ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ သတိမမူခဲ့ခြင်းနှင့် ဖုန်ကြားရှင်အနေနှင့် ကိုးကန့်ဒေသကို ပြန်လည်တိုက်ယူဖို့ရှိကြောင်း နှပ်ကြောင်းပေး၍ တရုတ်မီဒီယာတစ်ခုအား ဖြေကြားခဲ့ခြင်းကိုလည်း ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့များအနေနှင့် အရေးတယူလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအတွက် ပေးဆပ်လိုက်ရခြင်းက တပ်မတော်သားပေါင်းများစွာ၏အသက်၊ ပြည်သူလူထုပေါင်းများစွာအတွက် ဒုက္ခများပင်ဖြစ်သည်။ Open Source သတင်းများသည် ဈေးပေါသည် (ဒါမှမဟုတ် အလကားရသည်) ဖြစ်ရာ အလွန်အသုံးဝင်လှပါသည်။ နိုင်ငံတကာတွင် Open Source ကို အားကိုးရလွန်းသဖြင့် ထောက်လှမ်းရေးလုပ်ငန်းအချို့ကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသို့ပင် လွှဲပြောင်းကြဖို့ ဆွေးနွေးကြသည်များရှိသည်။ အမေရိကန်တွင် သတင်းစာဆရာများ၊ သုတေသနသမားများနှင့် လုံခြုံရေးပညာရှင်များက လုံခြုံရေးအဆင့်သတ်မှတ်ထားသော သတင်းအချက်အလက်များ (Classified Information) များကို ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေနှင့် ၎င်းတို့၏ သုတေသနနှင့် ပညာရေးစာတမ်းများအတွက် အသုံးပြုခွင့်ပေးရန် တောင်းခံခဲ့ဖူးသည်။ အစိုးရအနေနှင့် ထိုပညာရှင်များနှင့် သတင်းစာဆရာများမှ ထိုအချက်အလက်များရရှိကာ ပြန်လည်ရေးသားမည့်စာတမ်းများမှာ နိုင်ငံတော်အတွက် အကျိုးရှိနိုင်မည်ဟု ယူဆသောကြောင့် Case by Case ထုတ်ပေးဖို့ထိပ်စီးစဉ်ခဲ့ကြသည်။ ပြင်ပပညာရှင်များ၏သုံးသပ်ချက်များ Open Source ၏ အရေးပါပုံဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်တော့ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ခေါင်းဆောင်များနှင့် တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များ ပုံမှန်ဆွေးနွေးပွဲများမရှိချိန်တွင် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ သဘောထားနှင့် ၎င်းတို့ မည်သည့်အကြောင်းအရာတွေ့နေသည်ကို Open Source က မရရှိနိုင်ရန် ကန့်သတ်ထားသောအရာများ ရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် သတင်းထောက်များအား ပုဒ်မ ၁၇ (၁) ဖြင့် အရေးယူခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သတင်းထောက်များအား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း၊ အင်တာဗျူးခြင်းနှင့်

၎င်းတို့၏အနာဂတ်အမြင်ကို မေးမြန်းရေးသားခွင့်မရှိရာမှ Open Source
အချက်အလက်ပေါင်းများစွာလည်း ဆုံးရှုံးခဲ့လျက် ရှိပါသည်။

အမျိုးသားလုံခြုံရေးဟုဆိုရာတွင် နိုင်ငံတော်အပေါ်ခြိမ်းခြောက်လာနိုင်သော Threat
များမှာ ယနေ့ Globalization ခေတ်တွင် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်သည့်
သဘောသဘာဝရှိသည်ဖြစ်ရာ ပြည်တွင်းလက်နက်ကိုင်များအရေးသာမဟုတ်ဘဲ
ပြင်ပနိုင်ငံများမှ ဝင်ရောက်လာမည့် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများကလည်း
အဓိကပြဿနာဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေး အောင်မြင်ခဲ့ပါက အဓိက Threat မှာ ပြင်ပနိုင်ငံများမှ
ဖြတ်ကျော်ဝင်ရောက် ခြိမ်းခြောက်လာမည့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာပြဿနာများဖြစ်ရာ
ထောက်လှမ်းရေးအားနည်းချိနဲ့နေပါက ညီအစ်ကိုချင်းတိုက်ကြသည့် တိုက်ပွဲများထက်
အန္တရာယ်ပေးကြမည်ဖြစ်သည်။ ညီအစ်ကိုချင်းအကြောင်းကိုပင်
ထောက်လှမ်းနားလည်ရန်ပျက်ကွက်ပါက ထောက်လှမ်းရေးစနစ်
အဆင့်မြင့်သောနိုင်ငံများပင် ကိုင်တွယ်ရန်ခက်ခဲသော
နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်အဖွဲ့များကပေးလာမည့် လုံခြုံရေးခြိမ်းခြောက်မှုများကို
အချိန်မီသိရှိကိုင်တွယ်နိုင်ရန် လက်ရှိထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏
စွမ်းဆောင်ရည်ပေါ် များစွာမူတည်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြည်သူအများ၏ လုံခြုံရေးအတွက်
ထောက်လှမ်းရေးပြန်လည်သုံးသပ်မှုများ လိုအပ်လာပြီဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

v

ကျော်စောဟန် (မြန်မာပြည်ဖွားဂေါ်ရခါး)

**(စာရေးသူသည် ဩစတြေးလျ အမျိုးသားတက္ကသိုလ်တွင် National Security
Policy မဟာဘွဲ့ တက်ရောက်သင်ယူနေသူဖြစ်ပြီး လုံခြုံရေးနယ်ပယ်တွင် ငါးနှစ်ကြာ
လုပ်ကိုင်ခဲ့သူ သုတေသီဖြစ်သည်။)**

ခေတ်သစ်မှာ ကိုယ့်အချက်အလက်တွေကို နိုင်ငံရေးပါတီတွေက ဘယ်လိုအသုံးပြုနိုင်သလဲ

၂၉ နိုဝင်ဘာ ၂၀၂၀

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ,

ကိုယ့်သဘောထားကို ကိုယ်မသိလိုက်ဘဲ ပုံအဖော်ခံရတာမျိုးဆိုရင်တော့ ဒါမျိုးကို လက်ခံချင်ကြသူ
ရှားနိုင်ပါတယ်။

ဖွဲ့စည်းကတစ်ဆင့် အသုံးပြုသူတွေရဲ့အချက်အလက်တွေကို အသုံးပြုပြီး နိုင်ငံရေးပါတီ
တစ်ခုခုဘက်ကို အသာရအောင် ပုံဖော်တယ်ဆိုတဲ့ကိစ္စဟာ လက်ရှိ ခေတ်အခြေအနေမှာ
ကြားရဖန်များလို့ မထူးဆန်းသယောင် ဖြစ်နေနိုင်ပေမယ့် ကိုယ့်သဘောထားကို ကိုယ်မသိလိုက်ဘဲ
ပုံအဖော်ခံရတာမျိုးဆိုရင်တော့ ဒါမျိုးကို လက်ခံချင်ကြသူ ရှားနိုင်ပါတယ်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာ ထူထောင်ခဲ့တဲ့ အခုလို နိုင်ငံရေးပါတီ ဘက်တစ်ခုခုကို အသာရအောင်
အခကြေးငွေယူ ပုံဖော်ပေးသော ကိန်းဘရစ်ဂျ် အနဲလစ်တစ်ကာ ဆိုတဲ့ ကုမ္ပဏီဟာ ဒီလို
လုပ်ဖို့အတွက် ဖွဲ့စည်းကတစ်ဆင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အချက်အလက်တွေကို
ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း နိုင်ငံတကာသတင်းဌာနတွေက ထုတ်ဖော်လာမှုကြောင့်
စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေ ခံရပြီး ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာတင် ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကုမ္ပဏီဟာ အမေရိကန်နဲ့ ယူကေတို့လို နိုင်ငံကြီးတွေရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ ပတ်သက်ခဲ့ရုံသာမက အိန္ဒိယ၊ ကင်ညာ၊ ဘရာဇီး အစရှိသဖြင့် ကမ္ဘာအနှံ့က ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ ဘက်တစ်ခုခုရဲ့ ငှားရမ်းခံခဲ့ရကြောင်း ထုတ်ဖော်ခံခဲ့ရတဲ့အတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးက နိုင်ငံမရွေး အများပြည်သူတွေ သတိထားရမယ့် ကိစ္စတစ်ခုလည်း ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

အခုဆောင်းပါးမှာတော့ ယူကေနိုင်ငံကို ဗဟိုထားပြီး နိုင်ငံရေးပါတီတွေက ဒီလို ကိုယ်ရေးအချက်အလက်တွေကို ဘယ်လို အသုံးပြုနေသလဲဆိုတာကို လေ့လာ သုံးသပ်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- အမေရိကန် ကိုဗစ် ကာကွယ်ဆေး အသက် ၆၅ အထက်တွေမှာ ၉၄ ရာနှုန်း ထိရောက်တယ်လို့ဆို
- အီရန် ထိပ်တန်း နျူသိပ္ပံပညာရှင် လုပ်ကြံခံရ
- ထရမ်နဲ့အဖွဲ့ရဲ့ ၂၀၂၀ အမေရိကန်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်အပေါ် မေးခွန်းထုတ်မှု ငါးခုအား စစ်ဆေးခြင်း

ဗီဒီယို ပုံစံ၊

ကိုပူချိန်တိုင်းတဲ့ စက်ရုပ်နဲ့ လေဆိပ်မှာ ထားမယ့် ဆေးဖြန်းခန်း

ယူကေနိုင်ငံက နိုင်ငံရေးပါတီတွေက တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်တွေ ဘယ်လို အသုံးပြုနေသလဲ

ယူကေနိုင်ငံက နိုင်ငံရေးပါတီတွေက အများပြည်သူ တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်တွေကို အလွဲသုံးစား လုပ်မလုပ်ကို ယူကေ ယဉ်ကျေးမှု၊ စာနယ်ဇင်း၊ အားကစားနဲ့ ဒစ်ဂျစ်တယ်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ထောက်ပံ့မှုနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အဖွဲ့တစ်ခုကို စစ်ဆေးရာမှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ရလဒ်တွေကို တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

ယူကေ သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင်နာမင်းကြီးရုံး ဆိုတဲ့ အဲဒီအဖွဲ့က စစ်ဆေးချက် အစီအရင်ခံစာအရ လူတစ်ယောက်ရဲ့ နာမည်အမှန်ကို အချက်အလက် ဝယ်ယူရုံနဲ့တင် ဒီလူရဲ့ ဝင်ငွေ၊ သားသမီးအရေအတွက်နဲ့ လူမျိုး အချက်အလက်တွေပါ တစ်ပါတည်း ခန့်မှန်းချက်ထုတ်ပြီး ဒါတွေနဲ့ သဟဇာတဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံရေး စည်းရုံးမှု ပုံစံ ဖော်ထုတ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေ ရှိနေတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ယူကေ ကွန်ဆားဗေးတစ်ပါတီဆိုရင် သူတို့ကို မဲပေးသူ ၁၀ သန်းလောက်ကို ကိုယ်ရေးအချက်အလက်တွေ ဘယ်လို ပြန်သုံးသလဲ ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြန်အသိမပေးဘဲ တစ်ဦးစီရဲ့ နောက်ခံအခြေအနေနဲ့အညီ ကိုယ့်ဘက်ပါစေတဲ့ နိုင်ငံရေး စည်းရုံးမှု အမျိုးမျိုး ပုံစံထုတ်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ယူကေနိုင်ငံက နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ မဲဆွယ်မှု ပိုအောင်မြင်ဖို့အတွက် မဲပေးပြည်သူတွေရဲ့ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်တွေကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ တရားဝင် အသုံးပြုခွင့်ရထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း နောက်ပေါ်လာတဲ့ အချက်အလက်တွေ စုပေါင်းတွက်ချက်ရေး ဆော့ဖ်ဝဲတွေကြောင့် အရင်းအမြစ် အမျိုးမျိုးကလာတဲ့ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို စုပေါင်းပြီး ဒီလူရဲ့အကျိုးစီးပွားနဲ့ မဲပေးနိုင်ခြေရှိတဲ့ ပုံစံကိုပါ တွက်ချက်နိုင်လာတဲ့အတွက် ဒါကို စိုးရိမ်စရာအဖြစ် မြင်လာကြသူတွေလည်း ရှိလာပါတယ်။

နိုင်ငံရေးပါတီတွေဟာ မဲပေးဖို့ စာရင်းသွင်းသူတွေက ဖြည့်သွင်းတဲ့ အချက်အလက်တွေကို အချက်အလက် အရင်းအမြစ်ကျောရိုးအဖြစ် အသုံးပြုပြီး ဒီထက်ပိုပြီး သူတို့ ဘယ်လို အချက်အလက်တွေ စုဆောင်း အသုံးပြုတယ်ဆိုတာ စစ်ဆေးရခက်တယ်လို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်ခွင့် ကာကွယ်ရေး နိုင်ငံတကာ ပရဟိတအဖွဲ့ Privacy Internaional (PI) က ဆိုပါတယ်။

ဗီဒီယို ပုံစာ,

ဂျပန်က ကားဝါသနာအိုးများ

တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက် ပွဲစားသဖွယ် လုပ်နေတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေ

ယူကေနိုင်ငံက အဓိက နိုင်ငံရေးပါတီကြီးနှစ်ခုဖြစ်တဲ့ ကွန်ဆားဗေးတစ်နဲ့ လေဘာပါတီတို့ နှစ်ခုစလုံးဟာ Experian ဆိုတဲ့ လူတစ်ဦးချင်းရဲ့ဘဏ္ဍာရေး တတ်နိုင်ခြေ စံနှုန်း တွက်ချက်ပေးတဲ့ ကုမ္ပဏီက ရောင်းချတဲ့ တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက် တွက်ချက်ရေး စနစ်ကို အသုံးပြုကြတယ်လို့ ယူကေ အခြေစိုက် ပွင့်လင်းအခွင့်အရေးအဖွဲ့ (ORG) က ပြောပါတယ်။

Experian အပါအဝင် Equifax နဲ့ Transunion အစရှိတဲ့ အလားတူ ကုမ္ပဏီတွေဟာ အရစ်ကျ အိမ်ဝယ်ရေး အစရှိတဲ့ အကြွေးဝယ် လျှောက်ထားမှုတွေမှာ အသုံးပြုတဲ့ လူတစ်ဦးချင်းရဲ့ ဘဏ္ဍာရေး တတ်နိုင်ခြေ စံနှုန်း တွက်ချက်ပေးတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေဖြစ်ပေမဲ့ သူတို့က အချက်အလက်တွေ ရောင်းပေးတဲ့ ပွဲစားတွေသဖွယ် စီးပွားရေးလုပ်နေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကုမ္ပဏီတွေဟာ သူတို့ ကိုယ်တိုင် ဘဏ္ဍာရေး တတ်နိုင်ခြေ စံနှုန်း သိချင်သူတွေက ဖြည့်သွင်းတဲ့ အချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းသလို အကြွေးဝယ်နိုင်တဲ့ ခရက်ဒစ်ကတ် ကုမ္ပဏီတွေမှာ ရှိတဲ့ အချက်အလက်တွေကိုလည်း ပြန်လည်ဝယ်ယူပြီး အဲဒီအချက်အလက်တွေကို နိုင်ငံရေးပါတီ အပါအဝင် ကြော်ငြာလုပ်ငန်းလို လုပ်ငန်းမျိုးတွေကို ပြန်လည် ရောင်းချနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

PI ရဲ့ ကန့်ကွက်မှု အကျိုးဆက်အဖြစ် ယူကေ အသင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ

ကော်မရှင်နာမင်းကြီးရုံး (ICO) ရဲ့နှစ်နှစ်ကြာ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအရ Experian ဟာ သန်းချီတဲ့

ယူကေနိုင်ငံသားတွေရဲ့ အချက်အလက်တွေကို စုပေါင်း တွက်ချက်မှုတွေ လုပ်နေရာမှာ ဒီကုမ္ပဏီက ဥရောပသမဂ္ဂ တစ်ခုလုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ အချက်အလက် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ဆိုင်ရာ

အထွေထွေ စည်းမျဉ်း (GDPR) နဲ့အညီ လုပ်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်ချက်တွေကို ICO က Experian ကို တိုက်တွန်းခဲ့ပြီး Experian ကလည်း ပြန်လည် အယူခံဝင် ထားပါတယ်။

လူတစ်ဦးချင်းရဲ့ ကိုယ်ရေးအချက်အလက် များများ သိမယ်ဆိုရင် အဲဒီလူတစ်ဦးစီရဲ့ အကြိုက်အလိုက် နိုင်ငံရေးအနေအထားတစ်ခုနဲ့ ပတ်သက်လို့ အပြည့်အစုံ မရှင်းလင်းဘဲ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုအပေါ် ထောက်ခံမှု ပိုရဖို့အတွက် ပြဿနာရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုပဲ ရွေးချယ် အသားပေး ပြောဆိုတာလည်း လုပ်လို့ရတယ်လို့ ဆိုနိုင်တဲ့အတွက် နိုင်ငံရေး ငြင်းခုံမှု ပုံစံတွေ ကျဉ်းမြောင်းစေပြီး၊ တစ်ဖက်စွန်း မဲပေးမှုတွေ၊ ကိုယ့်အမြင်ကိုပဲ တစ်ဖက်သတ် အမှန်ထင်သွားတာတွေ ဖြစ်စေနိုင်တယ်လို့ PI က ဆိုပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ယူကေနိုင်ငံမှာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ နာမည်က မိုဟာမက် ဆိုရင် ဒီလူ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာနဲ့ အဲဒီလူက ယူကေဖွား မဟုတ်ဘဲ ပြည်ပက ရွှေ့ပြောင်းလာသူ ဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်း တွက်ချက်လို့ရပြီး ဒါနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ နိုင်ငံရေး စည်းရုံးမှု လုပ်နိုင်တာမျိုးလည်း ရှိတယ်လို့ ယူကေအခြေစိုက် ပွင့်လင့်အခွင့်အရေးအဖွဲ့ဝင် ORG ဂျိုးလ် ကီးလ်လော့ဒ်က ဆိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အသက်အရွယ်မကွာတဲ့ လူနှစ်ဦးက လိပ်စာ တစ်ခုတည်းမှာနေတယ်ဆိုရင် စုံတွဲဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းနိုင်ပြီး ဒီနှစ်ဦးစလုံးနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ နိုင်ငံရေး သတင်းစကားတစ်ခုပါ ဖန်တီးနိုင်ခြေ ရှိတယ်လို့လည်း သူက ပြောပါတယ်။

ဗီဒီယို ပုံစံ၊

ချောင်းဆိုးတာနဲ့ ကိုဗစ်လားသိနိုင်မယ့် နည်းပညာ

ကွန်ဆားဗေးတစ်၊ လေဘာနဲ့ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရက် ပါတီတို့ရဲ့ တုံ့ပြန်ချက်

ယူကေနိုင်ငံက နိုင်ငံရေးပါတီကြီး သုံးခုဖြစ်တဲ့ ကွန်ဆားဗေးတစ်၊ လေဘာနဲ့ လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရက် တို့ သုံးခုစလုံးက သူတို့ရရှိထားတဲ့ မဲဆွယ်ရေးဆိုင်ရာ တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်တွေကို ဘယ်လို အသုံးပြုသလဲ ဆိုတာကို ဘီဘီစီက မေးမြန်းခဲ့ပေမဲ့ ဘယ်ပါတီကမှ ပြန်လည် မဖြေကြားခဲ့ပါဘူး။

ORG ကတော့ ဒီပါတီတွေ ဘယ်လို တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်တွေ အသုံးပြုသလဲ ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်လေ့လာ သုံးသပ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီအဖွဲ့က ပါတီအသီးသီးက ထောက်ခံသူတွေကို သူတို့ အခွင့်အရေးအရ ပါတီကို ပြန်လည် မေးမြန်းစေရာမှာ တုံ့ပြန်ချက် အနည်းငယ်သာ ရရှိခဲ့ပေမဲ့ စိတ်ဝင်စားစရာ အချက်တွေတော့ ရခဲ့ပါတယ်။

လေဘာပါတီဆိုရင် လူတစ်ဦးချင်းစီအတွက် စရိုက်နဲ့လူတန်းစား အမျိုး ၈၀ ကျော် ခွဲထားပြီး အဲဒီ တစ်ဦးစီအတွက် မှတ်တမ်းယူထားတဲ့ အချက်အလက်ကလည်း စာမျက်နှာ တစ်ရာကျော်လောက်အထိ ထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

လစ်ဘရယ် ဒီမိုကရက်တစ် ပါတီကတော့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အချက်အလက်ကနေ အဲဒီလူရဲ့ အိမ်ထောင်စုအတွင်း လူဘယ်နှစ်ယောက်ရှိမလဲဆိုတာ ခန့်မှန်းဖို့ကြိုးစားပြီး နာမည်အားဖြင့်လည်း အသက်ဘယ်လောက် ရှိမလဲဆိုတာ ခန့်မှန်းတယ်လို့ တုံ့ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

ကွန်ဆားဗေးတစ်ပါတီကတော့ သူတို့ဟာ ရထားတဲ့ တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်အပေါ်မူတည်ပြီး အဲဒီလူက ဒေးလီးမေးလ် သတင်းစာကို နှစ်သက်နိုင်ခြေ ဘယ်လောက်ရှိမလဲ ဆိုတာနဲ့ ဝင်ငွေကို ခန့်မှန်းလေ့ရှိတယ်လို့ဆိုပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ,

အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်အချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းခံနေရသလဲဆိုတာကို သာမန်လူတွေ သိကြတာနည်းတာကလည်း အဓိက ပြဿနာဖြစ်နေ
ဒီလို အခြေအနေတွေကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းလို့ရမလဲ

ICO ရဲ့ လေ့လာသုံးသပ်ချက် အစီအရင်ခံစာမှာတော့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေအနေနဲ့ တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်တွေကို ဘယ်လို အသုံးပြုလိုသလဲ ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အများကြီး ပိုပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖြစ်သင့်တယ်လို့ တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

ORG အဖွဲ့ကတော့ အခုလို တိုက်တွန်းချက်နဲ့တင် မလုံလောက်ဘဲ အရေးယူတဲ့ ပုံစံမျိုး အထိ လုပ်သင့်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက် အသုံးခံရသူတွေ အနေနဲ့လည်း သူတို့ရဲ့အချက်အလက်တွေကို အချက်အလက် ပွဲစားလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ အကြား အကူးအသန်းမရှိစေဖို့ ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရသင့်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

GDPR အရဆိုရင်လည်း လူတစ်ဦးချင်းစီဟာ သူတို့ရဲ့တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်တွေ ဘယ်လို အသုံးခံနေရသလဲ ဆိုတာ အတိအကျ သိပိုင်ခွင့် ရှိသင့်ပြီး ခွင့်ပြုချက်ပေးမှ ဒီလိုသုံးခွင့်ရသင့်တဲ့ ဥပဒေ ကန့်သတ်ချက်တွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အွန်လိုင်းမှာ ဘယ်အချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းခံနေရသလဲဆိုတာကို သာမန်လူတွေ သိကြတာနည်းတာကလည်း အဓိက ပြဿနာဖြစ်နေတယ်လို့ PI အဖွဲ့က မစ္စ ပါဒွန်က ပြောပါတယ်။

အချက်အလက်ပွဲစားလုပ်နေတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့လုပ်ပုံကိုင်ပုံတွေက ရှုပ်ထွေးလှပြီး GDPR က လူတွေကို တစ်ကိုယ်ရေ အချက်အလက်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပိုင်စိုးခွင့် အခွင့်အရေးတွေ ပိုရစေတယ် ဆိုပေမယ့် ကိုယ်ဘယ်လို အချက်အလက်တွေ စုဆောင်းခံနေရတယ်ဆိုတာ သတိမထားမိဘူး၊ မသိဘူးဆိုရင် အဲဒီ အခွင့်အရေးတွေကို ဘယ်လို အသုံးပြုပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကာကွယ်ဖို့ဆိုတဲ့ အဆင့်ကို မရောက်တော့တဲ့ ပြဿနာက ဆက်လက် အဖြေရှာရမယ့် အခြေအနေ ဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ်

ဝီကီပီးဒီးယား မှ

[အညွှန်းသို့ ခုန်ကူးရန်ရှာဖွေရန် ခုန်ကူးမည်](#)

ဤဆောင်းပါးကို ဝီကီစံနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ရန် လိုအပ်နေသည်။ အကယ်၍သင်ပြင်ဆင်နိုင်ပါက ဤဆောင်းပါးအား တိုးတက်စေရန် ကျေးဇူးပြု၍ [ပြင်ဆင်](#)ပေးပါ။ ~~ဆွေးနွေးချက် စာမျက်နှာ~~တွင် အကြံပေးမှုများ ပါဝင်လိမ့်မည်။

မာတိကာ

- [သမိုင်းကြောင်း](#)
- [၂ဖွဲ့စည်းပုံ](#)
- [၃သင်ကြားပို့ချမှု](#)

- [၃.၁အပိုင်း \(၁\) နိုင်ငံစွမ်းအားကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သော အရင်းခံ အကြောင်းရပ်များ](#)
- [၃.၂အပိုင်း \(၂\) နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးအခြေခံ အဆောက်အအုံများကို လေ့လာခြင်း](#)

- ၃.၃အပိုင်း (၃) နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနှင့် သံတမန်နည်းများ
- ၃.၄အပိုင်း (၄) ခေတ်သစ်စစ်ပွဲများတွင် စစ်မှုသိပ္ပံနှင့် နည်းပညာများ
- ၃.၅အပိုင်း (၅) စီမံခန့်ခွဲမှု
- ၃.၆အပိုင်း (၆) တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်များအပေါ် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း
- ၃.၇အပိုင်း (၇) စစ်အတွေးအခေါ်များ၊ စစ်မဟာဗျူဟာ၊ ခေတ်သစ်စစ်ဆင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး မူဝါဒများ
- ၃.၈အပိုင်း (၈) မဟာဗျူဟာအမြင်ဖြင့် နိုင်ငံများကို လေ့လာခြင်း
- ၃.၉အပိုင်း (၉) နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားနှင့်မူဝါဒများ
- ၃.၁၀အပိုင်း (၁၀) နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး
- ၃.၁၁အပိုင်း (၁၁) နိုင်ငံတော်၏ အနာဂတ် အမျိုးသားရေး မဟာဗျူဟာကို လေ့လာစူးစမ်း ဖော်ထုတ်ခြင်း

သမိုင်းကြောင်း[ပြင်ဆင်ရန်]

နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်ကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်တုန်းက မင်္ဂလာဒုံ တောင်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်မှာ စတင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက် ၁၉၅၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှာ ဖွဲ့စည်းပုံ W.E (B.A/437/1/58) နဲ့ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတခုအဖြစ် ပြန်ဖွဲ့ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်ရဲ့ နေရာကို မင်္ဂလာဒုံကနေ ကန်တော်လေး (၃၄/၃၉) ကြေးနန်း ဆက်သွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဆီ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီကနေ ၁၉၆၆ ခုနှစ် မေလ ၅ ရက်နေ့မှာ အမှတ် (၄) အလံပြဘုရားလမ်း ဒဂုံ (၁) ကျောင်းအနီးဆီ ထပ်ရွှေ့ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့မှာ နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ် နေရာကို ၉ မိုင်ခွဲဆီ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှာ ဖွဲ့စည်းပုံ (War Establishment – W.E) ကဖ ၁၀၆၊ ၂- ၉၁ နဲ့ ထပ်မံ ပြင်ဆင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့မှာတော့ ၉ မိုင်ခွဲနေရာကနေ ရန်ကုန်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ် ကုန်းမြင့်သာဆီ ပြောင်းခဲ့ပါတယ်။ ကုန်းမြင့်သာကို စစ်ရုံးကြီးတခုလုံး ပြောင်းရွှေ့လာချိန်မှာ နေရာမဆန့်တာကြောင့် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့မှာ ကုန်းမြင့်သာကနေ ဒဂုံမြို့နယ်ရှိ စစ်ရုံး ရုံးဟောင်းဝင်းကြီးအတွင်း ထပ်ရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်မှာ ၁၉၆၆ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၇၀ ခုနှစ်ထိ တပ်မှူးများ မွမ်းမံ သင်တန်း ၉ ခုကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၄ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၈၈ ခုနှစ်ထိ ဥပဒေရက်တို မွမ်းမံသင်တန်း ၁၀ ခု ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီး ၁၉၉၂-၁၉၉၃ ခုနှစ်မှာ တပ်မှူးများ မွမ်းမံ သင်တန်း ၄ ခုနဲ့ အရာရှိကြီးများ အုပ်ချုပ်မှုသင်တန်း ၄ ခု ဖွင့်လှစ် သင်ကြားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီသင်တန်းတွေတုန်းက နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်ဟာ အဆင်သင့် မဖြစ်သေး တာကြောင့် မင်္ဂလာဒုံ ရန်ကုန်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ် စုပေါင်းရိပ်သာ (ခရေပင်လမ်းခွဲ) မှာပဲ ဖွင့်လှစ် ခဲ့ရပါသေးတယ်။ အဲဒီနောက် ဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့် ဗျူဟာမှူးတွေကို နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်မှာ လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးတဲ့ သင်တန်းကို စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ အမှတ်စဉ် ၁ ကနေ ၉ အထိ အရာရှိကြီး ဦးရေ ၅၀၀ ဦးခန့် သင်ကြား ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်တယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။

ဖွဲ့စည်းပုံ[ပြင်ဆင်ရန်]

အဲဒီအဖွဲ့ရဲ့ အမျိုးသား ကာကွယ်ရေး ရည်မှန်းချက် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်ရဲ့ မူဝါဒဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အဖွဲ့အနေနဲ့ နာယကအဖြစ် တပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်က ဆောင်ရွက်ပြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒုတိယ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် က ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ အဖွဲ့ဝင်တွေအဖြစ် ညှိနှိုင်းကွပ်ကဲရေးမှူး(ကြည်း ရေ လေ) ၊ စစ်ရေးချုပ်၊ စစ်ထောက်ချုပ်၊ စစ်ဘက်ရေးရာလုံခြုံရေးအရာရှိချုပ်၊ လေကြောင်း ကာကွယ်ရေး အရာရှိချုပ်၊ တပ်မတော်လေ့ကျင့်ရေး အရာရှိချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်(ရေ)၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်(လေ)နဲ့ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ကျောင်းအုပ်ကြီးတို့ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားတာ တွေ့ရပါတယ်။

သင်ကြားပို့ချမှု[ပြင်ဆင်ရန်]

သိပ္ပံပညာ ထွန်းကားမှုကြောင့် စစ်မှုအတတ်ပညာ (Military Technology) လည်း ပြောင်းလဲ တိုးတက်နေရာ စစ်မှုအတတ် ပညာတိုးတက်မှုနှင့်အညီ စစ်နည်းဗျူဟာ၊ စစ်မဟာဗျူဟာနှင့် စစ်အခြေခံ သဘောတရားများလည်း စဉ်ဆက်မပြတ် ပြောင်းလဲလျက် ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ခေတ်နှင့်အညီ ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ဖို့ ဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့် စစ်ခေါင်းဆောင်များအား လေ့လာ ဆည်းပူး လေ့ကျင့်ပွားများနေရန် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်က အပိုင်း (၁၁) ပိုင်း ခွဲခြားပြီး ပို့ချခဲ့ပါတယ်။ သင်တန်းသားများကို တဦးချင်းရော၊ အဖွဲ့လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်စေတဲ့ လုပ်ငန်းများ ရှိပါတယ်။

သင်တန်းသား တဦးချင်း အနေနဲ့ ဘာသာရပ်သုံးသပ်ခြင်း (ရေးသားမှု)၊ ဘာသာရပ် သုံးသပ်ခြင်း (ဟောပြောတင်ပြမှု)၊ ပထမအကြိမ် ကိုးကားရမဲ့ စာအုပ်စာတမ်း လေ့လာ သုံးသပ်ခြင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် ကိုးကားရမဲ့ စာအုပ်စာတမ်းများ လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း၊ ဟောပြော တင်ပြခြင်း (မြန်မာဘာသာ)၊ ဟောပြောတင်ပြခြင်း (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ)၊ ဘွဲ့ယူ စာတမ်း ပြုစု တင်ပြခြင်းတို့ ပါဝင်ပါတယ်။ အဖွဲ့လိုက် အနေနဲ့ အဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေးခြင်း၊ အဖွဲ့ဖြင့် ပြဿနာ အဖြေရှာခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း သိကောင်းစရာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ စီးပွားရေးရာ နှီးနှော ဖလှယ်ပွဲ၊ မဟာဗျူဟာ လေ့လာရေး စာတမ်း ပြုစုခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။

အပိုင်း (၁) နိုင်ငံစွမ်းအားကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သော အရင်းခံ

အကြောင်းရပ်များ[ပြင်ဆင်ရန်]

- နိုင်ငံစွမ်းအား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရင်းခံများ
- နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အရင်းခံများ
- စစ်အင်အားကိုဖြစ်စေသော အရင်းခံများ
- စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အရင်းခံများ
- အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အရင်းခံများ
- လူမှုရေးဆိုင်ရာ အရင်းခံများ
- ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် နိုင်ငံဦးဆောင်မှုဆိုင်ရာ အရင်းခံများ

- သံတမန်ဆိုင်ရာ အရင်းခံများ

အပိုင်း (၂) နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးအခြေခံ အဆောက်အအုံများကို လေ့လာခြင်း[\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခြေခံ သဘောတရားများ
- စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးမူဝါဒနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များ
- ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွေ့အကြုံများ
- မြန်မာ နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ လေ့လာချက်များ

အပိုင်း (၃) နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနှင့် သံတမန်နည်းများ[\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- မျက်မှောက်ခေတ် နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး အခြေအနေ
- နိုင်ငံအချင်းချင်း အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ဆောင်ရွက်မှုများ
- မဟာဗျူဟာ လက်နက် လျှော့ချရေးနှင့် ကန့်သတ်ရေး ဆွေးနွေးပွဲများ
- စစ်အေးလွန် ကာလ ကုလသမဂ္ဂ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- ကုလသမဂ္ဂနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ (ILO)
- ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီနှင့် တနှစ်အတွင်း လှုပ်ရှားမှု
- ငွေကြေးဆိုင်ရာ သီးခြားအဖွဲ့အစည်းများ
- နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး
- နိုင်ငံခြားရေးဝါဒများကို လေ့လာခြင်း
- မျက်မှောက် ခေတ် အမျိုးသားရေး ဝါဒ
- မျက်မှောက်ခေတ် နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်း များကို ဖြေရှင်းမှုများ
- ဘက်မလိုက် လှုပ်ရှားမှု စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများ
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပင်လယ်ပြင် ဥပဒေ
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေကြောင်းဥပဒေ
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ ကျင့်သုံးမှုကို လေ့လာခြင်း
- သံတမန်နည်းနာ (Course in Diplomacy)

အပိုင်း (၄) ခေတ်သစ်စစ်ပွဲများတွင် စစ်မှုသိပ္ပံနှင့် နည်းပညာများ[\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- ခေတ်သစ် စစ်ပွဲများတွင် မိုင်းစစ်ဆင်ရေး သဘောတရားများ

- နျူကလီးယား၊ ဇီဝ၊ ဓာတုစစ်ဆင်ရေးနှင့် ခြိမ်းခြောက်တားဆီးမှု မဟာဗျူဟာ
- ခေတ်သစ် စစ်ပွဲများတွင် ဥမင်လှိုဏ်ခေါင်း စစ်ဆင်ရေး သဘောတရားများ
- အီလက်ထရောနစ် စစ်ဆင်ရေး
- စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေး
- ရေဒါနည်းပညာနှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အတွက် အသုံးပြုမှု
- ခေတ်မီဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာနှင့် ကွန်ယက် ဗဟိုပြုစစ်ပွဲ
- ဂြိုဟ်တု နည်းပညာနှင့် ဝေဟင်အာကာသစစ်၊
- ဒုံးလက်နက် မဟာဗျူဟာ
- သတင်း အချက်အလက် စစ်ဆင်ရေး
- နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးအတွက် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ
- အနာဂတ် စစ်ရေးမဟာဗျူဟာအပေါ်လွှမ်းမိုး လျက်ရှိနေမည့် နည်းပညာ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- သိပ္ပံနည်းပညာ၊ သတင်းနှင့် အမျိုးသား လုံခြုံရေး

အပိုင်း (၅) စီမံခန့်ခွဲမှု [\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှု (Business Administration)
- စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု (Defense Management System)
- နယ်ဘက်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု (Public Administration or Public Management)

အပိုင်း (၆) တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်များအပေါ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း [\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- ကြည်း၊ ရေ၊ လေ ပူးပေါင်းစစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်သော တိုက်ပွဲများကို လေ့လာ သုံးသပ်ခြင်း
- လေကြောင်းစွမ်းအား အသုံးပြုတိုက်ပွဲ ဖြစ်စဉ်များအပေါ်လေ့လာ သုံးသပ်ခြင်း
- ရေကြောင်းစွမ်းအား အသုံးပြုတိုက်ပွဲ ဖြစ်စဉ်များအပေါ်လေ့လာ သုံးသပ်ခြင်း
- ခေတ်သစ်စစ်၏ သဘောသဘာဝနှင့် ခေတ်သစ်စစ်ပွဲကို ရင်ဆိုင် အံ့တု နေသော စစ်ပွဲများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း
- ကန့်သတ်မဲ့ စစ်ဆင်မှုများ၏ သဘော သဘာဝနှင့် သမားရိုးကျစစ်ပွဲများကို ရင်ဆိုင်အံ့တုနေသော ၂၀ ရာစု နောက်ပိုင်း ကန့်သတ်မဲ့ စစ်ပွဲများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း

အပိုင်း (၇) စစ်အတွေးအခေါ်များ၊ စစ်မဟာဗျူဟာ၊ ခေတ်သစ်စစ်ဆင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး မူဝါဒများ [\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- စစ်အတွေးအခေါ်များ
- စစ်မဟာဗျူဟာများ
- ခေတ်သစ် စစ်ဆင်ရေး
- ၂၁ ရာစု စစ်ပွဲအသွင်အပြင်များ

- လေကြောင်းရန် ကာကွယ်ရေး
- ခေတ်သစ်စစ်ပွဲနှင့် ပြည်သူ့စစ် မဟာဗျူဟာ
- ကာကွယ်ရေး မူဝါဒများ ရေးဆွဲရာတွင် စဉ်းစားရမည့် အခြေခံများ (Fundamentals of Defense Policy Documents) ဒေသတွင်း နိုင်ငံများ၏ ကာကွယ်ရေး မူဝါဒ ရေးဆွဲမှုအပေါ် နှိုင်းယှဉ် လေ့လာချက်
- အခြားနိုင်ငံများ၏ ကာကွယ်ရေးမူဝါဒများ ရေးဆွဲမှု အတွေ့အကြုံများ (Development of Defense Policy-Case Studies)

အပိုင်း (၈) မဟာဗျူဟာအမြင်ဖြင့် နိုင်ငံများကို လေ့လာခြင်း [\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- နိုင်ငံများအပေါ် မဟာဗျူဟာ အမြင်ဖြင့် လေ့လာခြင်း
- မဟာ အင်အားကြီး နိုင်ငံ
- အင်အားကြီးနိုင်ငံများ
- အလယ်အလတ် အင်အားကြီး နိုင်ငံများ
- ကျန်ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ
- အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ

အပိုင်း (၉) နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားနှင့်မူဝါဒများ [\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားဆိုင်ရာ အခြေခံများ
- ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားရေး ရည်မှန်းချက်များ
- ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွား မျှော်မှန်းချက်ဆိုင်ရာ အခြေခံ အချက်များ
- နိုင်ငံတော်အဆင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ယေဘုယျ အဆင့်များ
- နိုင်ငံတော် မူဝါဒများ ဖော်ထုတ်ချမှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ယေဘုယျအဆင့်များ
- နိုင်ငံတော် အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ
- အမျိုးသားညီလာခံ ကျင်းပရေး လုပ်ငန်းများ
- ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ငန်းများ
- ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊
- မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ
- သုတေသန စာတမ်း တင်သွင်းခြင်းနှင့် စစ်ဆေးခံယူခြင်း

အပိုင်း (၁၀) နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး [\[ပြင်ဆင်ရန်\]](#)

- နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှင့် အယူအဆများ
- နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေး (National Security)

- နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး (National Defense)

အပိုင်း (၁၁) နိုင်ငံတော်၏ အနာဂတ် အမျိုးသားရေး မဟာဗျူဟာကို လေ့လာစူးစမ်း ဖော်ထုတ်ခြင်း

- တပ်မတော်အကြီးအကဲများ၏ ဩဝါဒများ
- မဟာဗျူဟာစာတမ်း၊ ပြုစုရေးသားတင်ပြခြင်း

အဆိုပါ အပိုင်း (၁၁) ပိုင်းထဲမှာ စစ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ (၄) ပိုင်း၊ မူဝါဒနှင့် ဩဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ (၂) ပိုင်း၊
နိုင်ငံတကာရေးရာ ဆိုင်ရာ (၂) ပိုင်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေး ဆိုင်ရာ (၁) ပိုင်း၊ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ (၁) ပိုင်း၊ နိုင်ငံ့စွမ်းအား
ဆိုင်ရာ (၁) ပိုင်း ပါဝင်နေတာကို ခြုံငုံ လေ့လာသိရှိရပါတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ သင်တန်းသားတွေဟာ အပိုင်း (၁၁) ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတော်၏ အနာဂတ် အမျိုးသားရေး
မဟာဗျူဟာ စာတမ်းကို ပြုစုရေးသား တင်ပြကြရပြီး ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) စစ်ဆင်ရေး ခန်းမကြီးမှာ
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် အဖွဲ့ကို သင်တန်းသားတွေ ကိုယ်တိုင် အသီးသီး ရှင်းလင်းတင်ပြရပြီးနောက်
သင်တန်းဆင်းသွားကြရပါတယ်။

ချုံ့ရန်

မြန်မာနိုင်ငံရှိတက္ကသိုလ်ကောလိပ်များ

- ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
- ဒဂုံတက္ကသိုလ်
- ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းတက္ကသိုလ်
- ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်းတက္ကသိုလ်
- မန္တလေးတက္ကသိုလ်
- ကျောက်ဆည်တက္ကသိုလ်
- မိတ္ထီလာတက္ကသိုလ်
- ရတနာပုံတက္ကသိုလ်
- မော်လမြိုင်တက္ကသိုလ်
- ပုသိမ်တက္ကသိုလ်
- ဟင်္သာတတက္ကသိုလ်
- မအူပင်တက္ကသိုလ်
- တောင်ငူတက္ကသိုလ်
- ပြည်တက္ကသိုလ်
- မုံရွာတက္ကသိုလ်

တက္ကသိုလ်များ

	• မြစ်ကြီးနားတက္ကသိုလ် • တောင်ကြီးတက္ကသိုလ် • လားရှိုးတက္ကသိုလ် • ကလေးတက္ကသိုလ် • ဟားခါးတက္ကသိုလ် • ဗန်းမော်တက္ကသိုလ် • လှိုင်ကော်တက္ကသိုလ် • ဘားအံတက္ကသိုလ် • ပခုက္ကူတက္ကသိုလ် • မကွေးတက္ကသိုလ် • စစ်တွေတက္ကသိုလ် • ကျိုင်းတုံတက္ကသိုလ် • ပင်လုံတက္ကသိုလ် • ထားဝယ်တက္ကသိုလ် • မြိတ်တက္ကသိုလ် • ပဲခူးတက္ကသိုလ် • ရွှေဘိုတက္ကသိုလ် • စစ်ကိုင်းတက္ကသိုလ် • ရေနံချောင်းတက္ကသိုလ် • အဝေးသင်တက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်) • အဝေးသင်တက္ကသိုလ်(မန္တလေး) • နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်) • နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်(မန္တလေး) • တောင်ကုတ်တက္ကသိုလ်
ကောလိပ်များ	• အမျိုးသားစီမံခန့်ခွဲမှုပညာဒီဂရီကောလိပ် • တောင်ကုတ်ဒီဂရီကောလိပ် • မြင်းခြံဒီဂရီကောလိပ် • မိုးညှင်းဒီဂရီကောလိပ် • မန္တလားဒီဂရီကောလိပ် • ဟားခါးကောလိပ်
တက္ကသိုလ်များ	• ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ် • စစ်ကိုင်းပညာရေးတက္ကသိုလ်
ကောလိပ်များ	• ကသာပညာရေးကောလိပ် • ကျိုင်းတုံပညာရေးကောလိပ် • ကျောက်ဖြူပညာရေးကောလိပ်

- [စစ်ကိုင်းပညာရေးကောလိပ်](#)
- [တောင်ကြီးပညာရေးကောလိပ်](#)
- [တောင်ငူပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ထားဝယ်ပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ပခုက္ကူပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ပုသိမ်ပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ပြည်ပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ဘားအံပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ဘိုကလေးပညာရေးကောလိပ်](#)
- [မကွေးပညာရေးကောလိပ်](#)
- [မန္တလေးပညာရေးကောလိပ်](#)
- [မိတ္ထီလာပညာရေးကောလိပ်](#)
- [မုံရွာပညာရေးကောလိပ်](#)
- [မော်လမြိုင်ပညာရေးကောလိပ်](#)
- [မြစ်ကြီးနားပညာရေးကောလိပ်](#)
- [မြောင်းမြပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ရန်ကင်းပညာရေးကောလိပ်](#)
- [လားရှိုးပညာရေးကောလိပ်](#)
- [လှည်းကူးပညာရေးကောလိပ်](#)
- [လွိုင်ကော်ပညာရေးကောလိပ်](#)
- [သင်္ကန်းကျွန်းပညာရေးကောလိပ်](#)
- [ဟားခါးပညာရေးကောလိပ်](#)

- [ဆေးတက္ကသိုလ်\(၁\) ရန်ကုန်](#)
- [ဆေးတက္ကသိုလ်\(၂\) ရန်ကုန်](#)
- [ဆေးတက္ကသိုလ် \(မန္တလေး\)](#)
- [ဆေးတက္ကသိုလ် \(မကွေး\)](#)
- [ဆေးတက္ကသိုလ် \(တောင်ကြီး\)](#)
- [ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်](#)
- [သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်\(ရန်ကုန်\)](#)
- [သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်\(မန္တလေး\)](#)
- [ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ရန်ကုန်\)](#)
- [ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မန္တလေး\)](#)
- [ဆေးဘက်ပညာသည်တက္ကသိုလ်\(ရန်ကုန်\)](#)
- [ဆေးဘက်ပညာသည်တက္ကသိုလ်\(မန္တလေး\)](#)
- [ဆေးဝါးတက္ကသိုလ်\(ရန်ကုန်\)](#)
- [ဆေးဝါးတက္ကသိုလ်\(မန္တလေး\)](#)

တက္ကသိုလ်များ

- [ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်\(ရန်ကုန်\)](#)
- [တိုင်းရင်းဆေးပညာတက္ကသိုလ်\(မန္တလေး\)](#)
- [သူနာပြုတက္ကသိုလ်\(ရန်ကုန်\)](#)
- [သူနာပြုတက္ကသိုလ်\(မန္တလေး\)](#)

တက္ကသိုလ်များ

- [မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာတက္ကသိုလ်](#)
- [မြန်မာနိုင်ငံလေကြောင်းနှင့်အာကာသပညာတက္ကသိုလ်](#)
- [ရန်ကုန်နည်းပညာတက္ကသိုလ်](#)
- [ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်းနည်းပညာတက္ကသိုလ်](#)
- [မန္တလေးနည်းပညာတက္ကသိုလ်](#)
- [ပြည်နည်းပညာတက္ကသိုလ်](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ဟင်္သာတ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မအူပင်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ပုသိမ်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(တောင်ငူ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ကလေး\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မြစ်ကြီးနား\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ဗန်းမော်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(လွိုင်ကော်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ဘားအံ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မကွေး\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ပခုက္ကူ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မန္တလေး\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ကျောက်ဆည်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မိတ္ထီလာ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မော်လမြိုင်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(စစ်တွေ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မုံရွာ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(တောင်ကြီး\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(လားရှိုး\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ကျိုင်းတုံ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ပင်လုံ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ထားဝယ်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မြိတ်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(မှော်ဘီ\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(သန်လျင်\)](#)
- [နည်းပညာတက္ကသိုလ်\(ရမည်းသင်း\)](#)

	- နည်းပညာတက္ကသိုလ်(ရတနာပုံဆိုင်ကံဘီးတီး) - နည်းပညာတက္ကသိုလ်(စစ်ကိုင်း)
ကောလိပ်/သိပ္ပံများ	- အစိုးရနည်းပညာကောလိပ်(မြင်းခြံ) - အစိုးရနည်းပညာကောလိပ်(ရွှေဘို) - အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ (မန္တလေး) - အစိုးရနည်းပညာသိပ္ပံ(ချောက်) - အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ(ရေနံချောင်း) - အစိုးရနည်းပညာသိပ္ပံ(ဝါးခယ်မ) - အစိုးရနည်းပညာသိပ္ပံ(ကျောက်ပန်းတောင်း) - အစိုးရနည်းပညာသိပ္ပံ(ပြင်ဦးလွင်) - အစိုးရနည်းပညာသိပ္ပံ(ရမည်းသင်း) - အစိုးရနည်းပညာသိပ္ပံ(သံတွဲ)
တက္ကသိုလ်များ	- ရန်ကုန်ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် - မန္တလေးကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ပြည်) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ဟင်္သာတ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(မအူပင်) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ပုသိမ်) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(တောင်ငူ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ကလေး) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(မြစ်ကြီးနား) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ဗန်းမော်) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(လွိုင်ကော်) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ဘားအံ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(မကွေး) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ပခုက္ကူ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(မန္တလေး) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(မိတ္ထီလာ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(စစ်တွေ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(မုံရွာ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(တောင်ကြီး) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(လားရှိုး) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ကျိုင်းတုံ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ပင်လုံ) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(ထားဝယ်) - ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(မြိတ်)

	• ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်(သထုံ) • သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) • မြန်မာသတင်းအချက်အလက်နည်းပညာတက္ကသိုလ်
တက္ကသိုလ်များ	• ရန်ကုန်နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ် • မန္တလေးနိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်
တက္ကသိုလ်များ	• ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် • မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်(ရေဆင်း)
ကောလိပ်၊ သိပ္ပံများ	• ပုသိမ်ကြီးစိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ • ပွင့်ဖြူစိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ
တက္ကသိုလ်များ	• ရေဆင်းသစ်တောတက္ကသိုလ်
သင်တန်းကျောင်းများ	• မြန်မာနိုင်ငံသစ်တောကျောင်း • မြန်မာနိုင်ငံမြေတိုင်းကျောင်း
တက္ကသိုလ်များ	• ရန်ကုန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ် • မုံရွာစီးပွားရေးတက္ကသိုလ် • မိတ္ထီလာစီးပွားရေးတက္ကသိုလ် • သမဝါယမတက္ကသိုလ်(သန်လျင်) • သမဝါယမတက္ကသိုလ်(စစ်ကိုင်း)
ကောလိပ်များ	• ဗဟိုသမဝါယမကောလိပ် (ဖောင်ကြီး) • သမဝါယမဒေသကောလိပ် (မန္တလေး)
ဗုဒ္ဓဘာသာ	• နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) • နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ် (မန္တလေး) • အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ် • သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (စစ်ကိုင်း) • သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) • သီတဂူကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် (မန္တလေး) • ဇေယျဝံသအကယ်ဒမီ (ကျိုက်လတ်)
ခရစ်ယာန်ဘာသာ	• Paku Divinity School • Chin Christian College • Union Theological College

	- Zomi Theological College မြန်မာနိုင်ငံ ဓမ္မတက္ကသိုလ် - Myanmar Union Adventist Seminary (College) MyaungMya
	စစ်တက္ကသိုလ် တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ် တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ် တပ်မတော်သူနာပြုနှင့်ဆေးဘက်ပညာသည်တက္ကသိုလ် - နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ် စစ်ဦးစီးတက္ကသိုလ်
ဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ်	ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ်(စစ်ကိုင်း) ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူငယ်များစွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးဒီဂရီကောလိပ်(ရန်ကုန်) ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသားလူငယ်များစွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေးဒီဂရီကောလိပ်(စစ်ကိုင်း) တိုင်းရင်းသားလူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးကောလိပ် (မန္တလေး)
ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်	အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်) အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာတက္ကသိုလ်(မန္တလေး)